

Sarajevo, 25.02.2019. godine

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINACIJSKIM TRŽIŠTIMA
18.02.2019.- 22.02.2019.

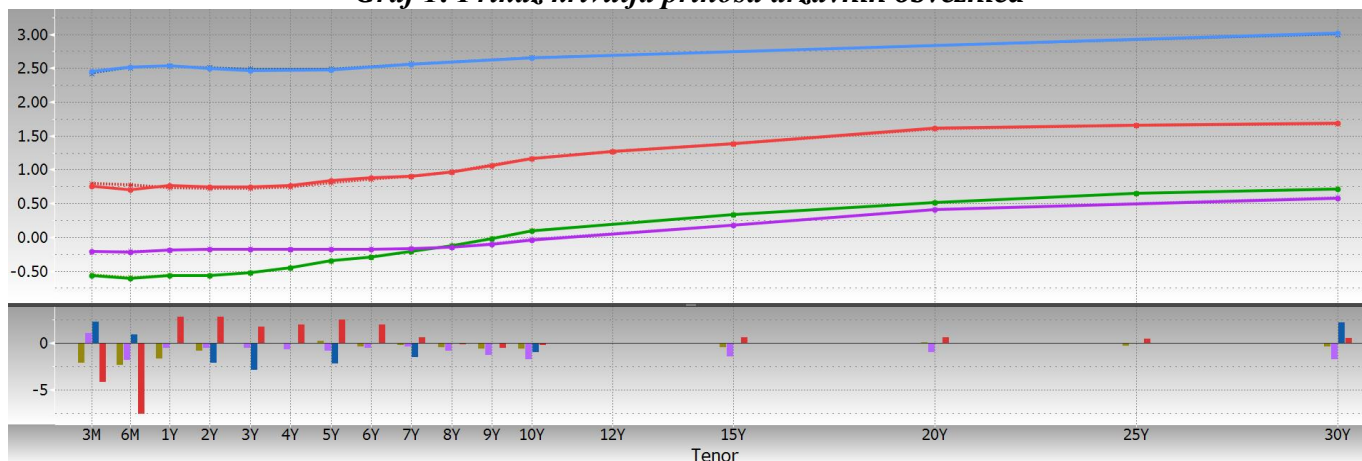
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona			SAD			Velika Britanija			Japan		
	15.2.19	-	22.2.19	15.2.19	-	22.2.19	15.2.19	-	22.2.19	15.2.19	-	22.2.19
2 godine	-0,56	-	-0,57	↘	2,51	-	2,49	↘	0,74	-	0,76	↗
5 godina	-0,35	-	-0,35	→	2,49	-	2,47	↘	0,81	-	0,84	↗
10 godina	0,10	-	0,10	→	2,66	-	2,65	↘	1,16	-	1,16	→

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi		
	15.2.19	-	22.2.19
3 mjeseca	-0,521	-	-0,548
6 mjeseci	-0,586	-	-0,610
1 godina	-0,518	-	-0,534

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 22.02.2019. godine (pune linije) i 15.02.2019. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Prinosi sigurnijih obveznica eurozone nisu zabilježili bitnije promjene u odnosu na prethodni tjedan. I dalje je izražena povećana potražnja za sigurnijim obveznicama usljed očekivanja vezano za Brexit, trgovinskih odnosa SAD i Kine, kao i slabijih ekonomskih očekivanja. Protekli tjedan je obilježio objavljeni zapisnik sa posljednje sjednice UV ECB, koji je pokazao da nije moguće izvući jasan zaključak o pitanju implikacija slabijeg gospodarskog rasta u kratkom roku za izgleda aktivnosti u srednjem roku. Naglašeno je da će prognoze gospodarskog rasta biti „dublje“ preispitane na sjednici UV ECB u ožujku, te da bi „bilo kakve nove potencijalne operacije trebalo da reflektiraju ciljeve monetarne politike koje treba postići“. Iz navedenog bi se mogao izvući zaključak da bi operacije koje uključuju dodatnu likvidnost tržištu trebalo da što prije budu pripremljene, ali da odluka o istim vjerojatno neće biti tako brzo donesena. Glavni ekonomista ECB Praet je izjavio da će ECB uskoro raspravljati o novim dugoročnim kreditima za banke (TLTRO), ali je dodao da novi krug ovih kredita možda neće biti u onom obujmu kao što je to ranije bio slučaj. Također, izjave nekih drugih zvaničnika ECB ukazuju na to da je moguće očekivati da ECB uvede dodatne stimulativne mjere u narednom razdoblju. Prinosi italijanskih

obveznica su istodobno povećani između 5 i 8,5 baznih bodova, a rast prinosa je posebice bio izražen krajem tjedna kada se očekivala odluka o reviziji kreditnog rejtinga ove zemlje. U petak nakon zatvaranja tržišta **agencija za dodjelu kreditnog rejtinga Fitch je zadržala nepromijenjenim BBB rejting Italije sa negativnim izgledima.**

Deutsche Bundesbank je priopćila da očekuje da će gospodarski rast Njemačke vjerojatno ostati usporen najmanje tijekom prve polovice tekuće godine, jer umanjena poslovna očekivanja negativno utječu na investicije kompanija. Ipak, iz Bundesbanke navode da ne postoje znakovi da navedeno usporenje rasta vodi ka kontrakciji. Direktorica MMF-a Lagarde je izjavila da bi MMF vjerojatno mogao da dodatno smanji prognoze gospodarskog rasta za Njemačku, te je pozvala Vladu Njemačke da ubrza potrošnju za projekte, kao što je modernizacija javne infrastrukture, s ciljem jačanja rasta. Vlada Grčke je Europskoj komisiji predala plan čiji je cilj pomoć bankama u ovoj zemlji da se lakše oslobode tzv. loših kredita i na taj način pokuša povratiti povjerenje u bankarski sektor. Kao rezultat financijske krize u Grčkoj, banke su suočene sa lošim kreditima u iznosu 88,6 milijardi EUR.

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

Red.br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Indeks građevinskog sektora – EZ (G/G)	PROSINAC	-	0,7%	1,1%
2.	Tekući račun – EZ (u milijardama EUR)	PROSINAC	-	16,2	22,6
3.	PMI kompozitni indeks – EZ (prelim.)	VELJAČA	51,1	51,4	51,0
4.	Stopa inflacije – EZ (final.)	SIJEČANJ	1,4%	1,4%	1,5%
5.	Indeks povjerenja potrošača – EZ (prelim.)	VELJAČA	-7,7	-7,4	-7,9
6.	Industrijske porudžbine – Italija (G/G)	PROSINAC	-	-5,3%	-2,2%
7.	Industrijske prodaje – Italija (G/G)	PROSINAC	-	-7,3%	0,5%
8.	GDP – Njemačka (tromjesečno) final.	IV tromjesečje	0,0%	0,0%	-0,2%
9.	IFO indeks poslovnog povjerenja – Njemačka	VELJAČA	98,9	98,5	99,3
10.	ZEW indeks povjerenja investitora – Njemačka	VELJAČA	-13,6	-13,4	-15,0
11.	Potrošnja stanovništva – Nizozemska (G/G)	PROSINAC	-	2,3%	2,3%
12.	Stopa nezaposlenosti – Nizozemska	SIJEČANJ	-	3,6%	3,6%

SAD

Proteklog tjedna je objavljen zapisnik sa siječanjske sjednice FOMC-a u kojem je istaknuto da su kreatori monetarne politike Fed odlučili pauzirati ciklus povećanja kamatnih stopa s obzirom na to da su globalni gospodarski izgledi postali sve manje izvjesni. Nakon pet uzastopnih tromjesečja povećanja kamatnih stopa, zvaničnici Fed-a su ih ostavili nepromijenjenim na sastanku u siječnju, što je u skladu sa očekivanjima. Također, naglašeno je da nisu primjetne trenutne prijetnje eskpanziji američkog gospodarstva, ali su zvaničnici izrazili zabrinutost zbog potencijalnih rizika, uključujući usporevanje rasta u Kini i Europi, trgovinske tenzije te volatilnosti na burzanskim tržištima. I dalje ostaje neizvjesno da li će Fed povećati referentnu kamatnu stopu ove godine, nakon što je u zapisniku navedeno da je nekoliko članova FOMC-a suglasno sa povećanjem, dok su drugi bili protiv, pogotovo ukoliko inflacija ostane ispod ciljane razine od 2%. Sredinom prošlog tjedna održani su novi pregovori zvaničnika SAD i Kine s ciljem rješavanja pitanja trgovinskih odnosa između ove dvije zemlje. Naime, zvaničnici su istaknuli da je ostvaren napredak te da su razgovori usmjereni na postizanje potrebnih strukturnih promjena u Kini koje imaju utjecaj na trgovinske odnose sa SAD. Također, priopćeno je da se razgovaralo o obećanju Kine vezano za kupovinu značajne količine roba i usluga iz SAD.

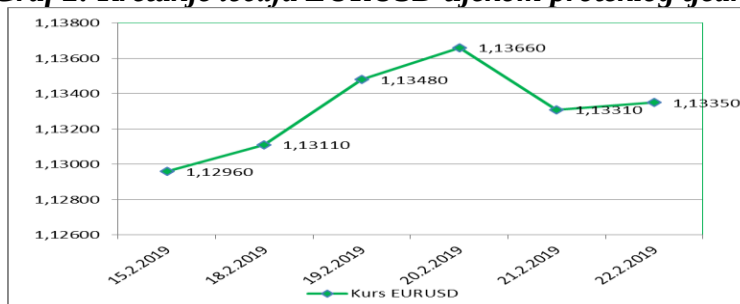
Wall Street Journal u petak je objavio vijest da će predsjednik SAD Trump odgoditi predviđeni rok za uvođenje dodatnih tarifa (1. ožujka), s obzirom na to da je postignut značajan napredak u trgovinskim pregovorima sa Kinom.

Tablica 4: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

Red.br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	PMI indeks prerađivačkog sektora P VELJAČA	54,8	53,7	54,9
2.	PMI uslužnog sektora P VELJAČA	54,3	56,2	54,2
3.	Indeks vodećih ekonomskih pokazatelja SIJEČANJ	0,1%	-0,1%	0,0%
4.	Zahtjevi za hipotekarne kredite 15. VELJAČE	-	3,6%	-6,9%
5.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć 16. VELJAČE	228.000	216.000	239.000
6.	Obujam porudžbina trajnih dobara P PROSINAC	1,7%	1,2%	1,0%
7.	Bloomberg indeks potrošačkog povjerenja 17. VELJAČE	-	59,6	60,0
8.	Indeks prodaje postojećih kuća (M/M) SIJEČANJ	0,2%	-1,2%	-4,0%

USD je tijekom proteklog tjedna deprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURUSD povećan sa razine od 1,12960 na razinu od 1,1335, što predstavlja povećanje od 0,35% na tjednoj razini.

Graf 2: Kretanje tečaja EURUSD tijekom proteklog tjedna

VELIKA BRITANIJA

Protekli tjedan u Velikoj Britaniji je protekao pod utjecajima očekivanja ishoda pregovora o Brexitu. Tri zastupnika Konzervativne partije premijerke May su tijekom tjedna podnijeli ostavke, čime su ugroženi njeni pokušaji da ujedini partiju oko Brexita. Bloomberg je objavio vijest da čak 15 ministara, koji se protive ulasku Velike Britanije u situaciju bez sporazuma o Brexitu, žele da potaknu napore svih strana da se zaustavi mogućnost Brexita bez sporazuma 29. ožujka tekuće godine. Prema tom planu premijerka May bi bila prisiljena da bira između situacije bez sporazuma o Brexitu ili produženje članka 50. Ugovora o EU. Ono što je ključno jeste da bi May bilo koju odluku o tome morala predložiti na glasovanje Parlamentu, dok je Donji dom Parlamenta već jasno stavio do znanja da odbija opciju bez sporazuma o Brexitu.

Zakonodavci Velike Britanije bi mogli glasovati o revidiranom sporazumu o Brexitu već narednog tjedna, dok se pregovarači u Briselu pokušavaju dogovoriti o izmjenama sporazuma o Brexitu u posljednjem momentu kako bi se izbjeglo potencijalno „neuredno“ napuštanje EU. Ukoliko premijerka May ne dobije odobrenje za sporazum o Brexitu od Parlamenta, tada će morati odlučiti o tome da li će odgoditi Brexit ili će petu najveću ekonomiju na svijetu uvesti u kaotično stanje, ukoliko se ne postigne sporazum do 29. ožujka tekuće godine. Ministar financija Hammond je, upitan o tome šta bi se moglo desiti narednog tjedna, odgovorio da bi se moglo desiti da se donese odluka u Donjem domu Parlamenta, ali to ovisi o napretku koji će biti postignut u narednih nekoliko dana.

Pregovarač EU za Brexit Barnier je u petak izjavio da ne može odbaciti mogućnost da povlačenje Velike Britanije iz EU bude odgođeno, premijerka May odredila 12. ožujka, svega 17 dana prije Brexita, kao novi rok za Parlament da glasuje o sporazumu o kojem ona još uvijek pokušava da pregovara. Pored navedenog, postoje i izvješća da zvaničnici EU, također, rade na novom planu koji bi im pomogao u postizanju sporazuma u posljednjem momentu, kao i da razmatraju mogućnost da ukažu Velikoj Britaniji da bilo koje produženje ujedno mora značiti i zadržavanje Velike Britanije u bloku do 2021. godine.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za UK

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Rightmove cijene kuća	VELJAČA	-	0,2%	0,4%
2.	Zahtjevi nezaposlenih za pomoć	SIJEČANJ	-	14.200	20.200
3.	Prosječne tjedne zarade (tromjesečno)	PROSINAC	3,5%	3,4%	3,4%
4.	ILO stopa nezaposlenosti (tromjesečno)	PROSINAC	4,0%	4,0%	4,0%
5.	Pozajmice javnog sektora (u mlrd GBP)	SIJEČANJ	-11,1	-15,8	2,1

Tijekom proteklog tjedna GBP je aprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Tečaj EURGBP je zabilježio pad sa razine od 0,87621 na razinu od 0,86811, dok je tečaj GBPUSD povećan sa razine od 1,2889 na razinu od 1,3053.

JAPAN

Nakon što je objavljen podatak o smanjenju PMI indeksa prerađivačkog sektora u Japanu na najnižu razinu od lipnja 2016. godine, glavni ekonomista kompanije IHS Markit Hayes je izjavio da ako se aktivnosti u sektoru usluga ne oporave od pada u siječnju, izgledi da će Japan ući u recesiju u tekućoj godini će se povećati.

Guverner BoJ Kuroda je izjavio da je BoJ spremna povećati stimulanse monetarne politike, ukoliko nagla aprecijacija JPY ugrozi japansku ekonomiju i onemogući postizanje ciljane razine inflacije. Također, Kuroda je istakao da treba pažljivo sagledati prednosti i troškove bilo kojeg daljeg ublažavanja monetarne politike te je još jednom ponovio da bi eventualne mjere koje bi BoJ mogla primijeniti uključuju smanjenje kratkoročnih i dugoročnih kamatnih stopa, povećanje kupovina aktive ili ubrzanje tiskanja novca.

Tablica 6: Kretanje ekonomskih pokazatelja za Japan

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Stopa inflacije (G/G)	SIJEČANJ	0,2%	0,2%	0,3%
2.	Temeljna inflacija (G/G)	SIJEČANJ	0,4%	0,4%	0,3%
3.	Trgovinska bilanca (u mlrd JPY)	SIJEČANJ	-1.029,1	-1.415,2	-56,7
4.	Izvoz (G/G)	SIJEČANJ	-5,7%	-8,4%	-3,9%
5.	Uvoz (G/G)	SIJEČANJ	-3,5%	-0,6%	1,9%
6.	PMI indeks prerađivačkog sektora P	VELJAČA	-	48,5	50,3
7.	Indeks ukupne industrijske aktivnosti (M/M)	PROSINAC	-0,2%	-0,4%	-0,5%
8.	Porudžbine strojnih alata (G/G) F	SIJEČANJ	-	-18,8%	-18,3%

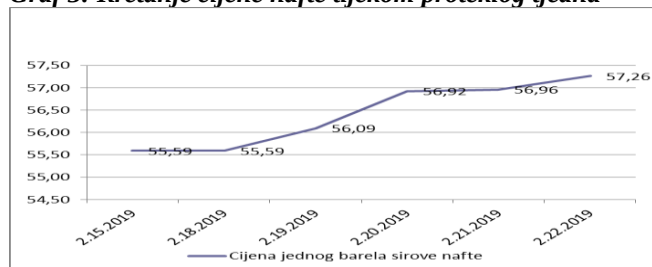
JPY je tijekom proteklog tjedna deprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURJPY zabilježio rast sa razine od 124,78 na razinu od 125,47. JPY je blago deprecirao i u odnosu na USD, te je tečaj USDJPY zabilježio rast sa razine od 110,47 na razinu od 110,69.

NAFTA I ZLATO

Njujorška burza nafte u ponedjeljak je bila zatvorena zbog praznika. Na otvaranju burze u utorak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 55,59 USD (49,21 EUR). Tijekom proteklog tjedna sve vrijeme je bio prisutan trend blagog rasta cijene nafte. Početkom tjedna cijena nafte je povećana nakon što su objavljeni podaci koji su signalizirali ograničeni rast zaliha nafte SAD, kao i nakon što su se pojavile vijesti da se Kina i SAD približavaju trgovinskom sporazumu. Cijena jednog barela sirove nafte se održava na najvišoj razini u posljednja tri mjeseca pod utjecajem smanjenja obujma proizvodnje ovog energenta u Saudijskoj Arabiji. Krajem tjedna cijena nafte je nastavila da bilježi rast uglavnom pod utjecajem očekivanja da će Kine i SAD postići trgovinski sporazum. Goldman Sachs Group Inc. očekuje da bi cijena nafte mogla biti povećana čak za 12% sa sadašnje razine. Analitičari iz Goldman Sachs Group Inc. smatraju da najveći proizvođač u OPEC-u Saudijska Arabija smanjuje obujam proizvodnje nafte brže nego što proizvodnja SAD iz škriplca može da popuni prazninu, a što bi moglo utjecati na rast cijene nafte na razine između 70 do 75 USD po barelu u skorijoj budućnosti.

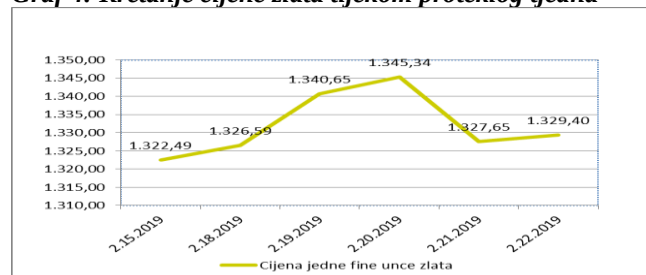
Na zatvaranju tržišta u petak, cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 57,26 USD (50,52 EUR).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Na otvaranju londonske burze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.322,49 USD (1.170,76 EUR). Početkom tjedna investitori su bili u iščekivanju objavljivanja zapisnika FOMC-a, koji je trebalo da osigura preciznije detalje o povećanju referentne kamatne stope u ovoj godini. Investitori su očekivali da će u zapisniku biti potvrđena pesimistična očekivanja o pitanju daljeg povećanja referentne kamatne stope Fed-a. Utjecaj na cijenu ovog plemenitog metala i dalje imaju očekivanja vezano za progres u trgovinskim pregovorima između SAD i Kine, uključujući i odluku predsjednika Trumpa da produži rok za povećanje carina. Narodna banka Australije (RBA) će izvršiti fizičku reviziju zaliha zlata u ovoj godini, prvi put od 2013. godine. Australija posjeduje 80 tona zlata koje vrijede oko četiri milijarde USD, a koje se nalaze kod BoE. Viceguverner RBA Debelle je prilikom obraćanja Parlamentu istaknuo da se zlato iznajmljuje drugim zemljama, ali da rijetko napušta trezor, zbog toga što premještanje zlata smanjuje njegovu težinu, a time i njegovu vrijednost. Vlasti Australije su priopćile da nemaju namjeru dodatno da kupuju ili da prodaju zlato. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.329,40 USD (1.172,83 EUR).

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

Pripremili:

Služba Front Office

Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na temelju njih.